

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Економічний факультет
Кафедра фінансів

**ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ
БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА
ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ**

Матеріали

круглого столу 2-3 липня 2024 року

Київ-Одеса
Знання України
2024

УДК 316.42(477)

Редакційна колегія:

Варналій З.С., д.е.н., проф. (заг. ред.); Плешакова Н.А., к.е.н., доц. (відп. секр.);
Баженова О.В., д.е.н., проф.; Чеберяко О.В., д.істор.н., к.е.н., проф.;
Микитюк О.П., к.е.н., доц.; Онисенко Т.М., к.е.н., доц.;
Пампуха І.В., к.т.н., доц.; Толок І.В., к.пед.н., доц.;
Федченко О.П., к.військ.н., с.н.с.

О-75 Основні напрями забезпечення соціальної безпеки людини в умовах війни та повоєнного відновлення: матеріали круглого столу 2-3 липня 2024р. / за заг. ред. проф. З.С. Варналія: Київ-Одеса: Знання України, 2024. –100 с.

ISBN 978-966-316-511-0

Збірник містить матеріали круглого столу, що проходив 2-3 липня 2024 року в Одеському національному економічному університеті, організаторами якого виступили кафедра фінансів економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка та кафедра фінансів Одеського національного економічного університету. Збірник охоплює наукові публікації за основними напрямками зміцнення соціальної безпеки людини в умовах війни та повоєнного відновлення.

Для науковців, викладачів, студентів, державних службовців, керівників суб'єктів господарювання, широкого кола читачів, які цікавляться актуальними проблемами забезпечення соціальної безпеки людини в Україні.

Матеріали публікуються в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, імен власних та інших відомостей.

Круглий стіл проводився в межах виконання проєкту НФД України «Нові геостратегічні загрози соціальній безпеці людини в умовах гібридної війни та шляхи їх запобігання» реєстраційний номер № 2021.01/0239.

Адреса редакційної колегії: 03022, м. Київ, вул. Васильківська, 90-а, кім. 410, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, економічний факультет, кафедра фінансів, тел. (044) 521-32-85, e-mail: kafedra_finance@ukr.net

ISBN 978-966-316-511-0

© Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2024

ЗМІСТ

Алексееенко Людмила Михайлівна. ПРІОРИТЕТНІ РЕФОРМИ РЕГУЛЮВАННЯ БОРГОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ДЛЯ ГАРАНТІЙ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ: КОНЦЕПТИ МВФ	5
Баженова Олена Володимирівна. ІДЕНТИФІКАЦІЯ ВНУТРІШНІХ ЧИННИКІВ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ ЗА УМОВ ВІЙНИ	8
Баранник Лілія Борисівна. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ У ПОВОЄННИЙ ЧАС	10
Варналій Захарій Степанович. ЛЮДИНОЦЕНТРИЧНІСТЬ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	13
Васильців Тарас Григорович, Магас Денис Олегович. ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПОДОЛАННЯ ПРОБЛЕМ СОЦІАЛЬНОЇ ВРАЗЛИВОСТІ НАСЕЛЕННЯ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ	16
Васютинська Людмила Анатоліївна. ПРОЄКТНИЙ ПІДХІД У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ	19
Галушка Зоя Іванівна. БЕЗПЕКОВІ АСПЕКТИ ЗМІНИ СОЦІАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ СУСПІЛЬСТВА ПІД ВПЛИВОМ ВІЙНИ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНІ РЕАЛІЇ	22
Гурочкіна Вікторія Вікторівна. ЦИРКУЛЯЦІЯ «РОЗУМУ» ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ НАУКОВОЇ ДОСКОНАЛОСТІ	26
Делас Віталіна Анатоліївна, Лепський Руслан Вікторович. ПРОЄКНЕ ФІНАНСУВАННЯ У ГАЛУЗІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ ЯК МЕТОД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ГРОМАДЯН	32
Діброва Олена Леонідівна. КЛЮЧОВІ СТИМУЛИ ПОВЕРНЕННЯ ВИМУШЕНИХ МІГРАНТІВ НА ТЕРИТОРІЮ УКРАЇНИ	35
Іванов Валерій Юрійович. СОЦІАЛЬНА ТА ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ І ЗАГРОЗ	37
Кіров Богдан Сергійович. РОЛЬ БОРГОВОЇ БЕЗПЕКИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД	39
Кир'язова Тетяна Олександрівна. ДЕМОГРАФІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	42
Коцюрубенко Ганна Миколаївна. РОЛЬ НАСЕЛЕННЯ У ФОРМУВАННІ ФІНАНСОВИХ ОСНОВ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	45
Магомедова Аліна Магомедівна, Кравченко Тетяна Василівна. ЗАЛУЧЕННЯ ГРАНТІВ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	47
Медведкова Наталія Сергіївна. КРИТЕРІЇ ESG У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	49

Микитюк Оксана Петрівна. ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕКОВИХ МЕХАНІЗМІВ В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	53
Нікитенко Дмитро Валерійович, Антоненко Максим Юрійович. ПЕРСПЕКТИВИ ЗМІЦНЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	57
Новікова Ольга Федорівна, Панькова Оксана Володимирівна. УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОЮ БЕЗПЕКОЮ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА МОЖЛИВОСТІ	59
Онисенко Тетяна Сергіївна. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ІНСТРУМЕНТІВ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	63
Onyshchenko Svitlana, Maslii Oleksandra, Hlushko Alina. STRATEGIC MONITORING OF THREATS TO HUMAN SOCIAL SECURITY	66
Підвальнюк Василь Миколайович. ЗДОРОВ'Я ЖІНКИ – ДОВГОЛІТТЯ НАЦІЇ	68
Підвальнюк Майя Василівна. ВИКЛИКИ ВІЙСЬКОВОГО ЧАСУ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ПІСЛЯВОЄННОЇ КРИЗИ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	72
Плешакова Наталія Анатоліївна, Плешакова Олена Анатоліївна. СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	75
Познанська Інна Володимирівна. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОСТІ РИНКУ ПРАЦІ У ВОЄННИЙ ТА ПОВОЄННИЙ ЧАС	78
Porchuk Petro Romanovych. KEY DIRECTIONS FOR ENSURING HUMAN SOCIAL SECURITY DURING WAR TIMES	81
Слатвінська Марина Олександрівна. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЯК СОЦІАЛЬНОЇ ДОМІНАНТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	83
Федченко Олексій Петрович, Пампуха Ігор Володимирович, Толлок Ігор Вікторович. ГЕОІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА, ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ВІЙНИ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ЛЮДИНИ	86
Khudolii Yuliia. GREEN ECONOMY AND SOCIAL SECURITY: OPPORTUNITIES FOR POST-WAR RECOVERY IN UKRAINE	88
Чеберяко Оксана Вікторівна. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЛЮДИНИ У СВІТІ: ДЖЕРЕЛА, ВИКЛИКИ ТА ПРОБЛЕМИ	90
Шикіна Наталія Анатоліївна. СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ: ОСНОВНІ РИЗИКИ ТА ШЛЯХИ ЇХ МІНІМІЗАЦІЇ	97

*Khudolii Yuliia,
Ph.D., Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Taxation
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»*

GREEN ECONOMY AND SOCIAL SECURITY: OPPORTUNITIES FOR POST-WAR RECOVERY IN UKRAINE

The devastation in Ukraine as a result of the war necessitates the creation and execution of a plan to rebuild the country. This challenging task also presents an opportunity for transformation. It involves adopting a «green» approach to reconstruction, not only in the energy and construction sectors but also in the broader context of sustainable economic development, encompassing biodiversity, climate protection, social factors, and market functioning. This entails constructing infrastructure, energy systems, and cities that are not only modern and comfortable but also environmentally friendly, ensuring they do not harm people, nature, or the climate.

Green recovery has significant benefits not only for the environment but also for society and social security in general. Let's look at the main opportunities for post-war recovery through green recovery:

- stimulating the economy and creating new jobs. The development of new areas and investments in energy efficiency, environmental protection, and renewable energy sources create new jobs and, accordingly, increase the living standards of the population and their incomes;
- reducing economic risks. The development of alternative energy sources will reduce the dependence of economic entities on traditional energy sources. This will reduce their financial risks caused by fluctuations (and more often growth) in energy prices;
- innovative development and technological progress. Green recovery requires new technological solutions, energy-efficient technologies, their implementation and promotion in sustainable development markets;
- ensuring energy security. Diversification of energy generation sources and an increased emphasis on renewable energy sources can reduce vulnerability to supply disruptions and dependence on price fluctuations associated with the use of traditional energy sources;
- saving resources in the long term. Investments in energy-efficient, water-saving, recycling, and closed-loop production technologies, as well as in sustainable practices during reconstruction will provide long-term cost savings for both private businesses and the state;
- attracting international investment. «The Green Deal» adopted and implemented in the EU creates opportunities for attracting investment from government agencies. As well as organizations and businesses that support and

promote sustainable development. Investments in green recovery will significantly contribute to Ukraine's economic growth;

- significant reduction in environmental costs. By using sustainable green recovery practices, Ukraine can avoid long-term environmental expenses in the future. This includes pollution, environmental degradation, soil erosion, negative health effects of traditional production methods, emissions, and other negative factors;

- adaptation to climate change. Implementation of sustainable practices and investment in climate-resilient solutions will help to avoid or minimize the effects of such changes in the future. It will also reduce the economic consequences of these changes - floods, droughts, hurricanes and other climate-related disasters;

- international cooperation. Ukraine's active participation in global green initiatives will strengthen diplomatic and trade relations, create new opportunities for cooperation, open access to international markets, and facilitate the process of integration into the EU [1, 3].

Thus, the use of a green approach to recovery will allow Ukraine to build a sustainable and people-centered economy. Such an economy will increase the social and environmental security of the country, and create conditions for improving the living standards of both the current and future population of the affected areas. This can be achieved by mitigating and adapting to climate change, combating water depletion, preserving biodiversity, ensuring clean air, water, and soil, and ensuring sustainable development based on resilience and inclusiveness. In addition, such restoration will contribute to the rapid development of the circular economy and the creation of new jobs and attractive living conditions.

References

1. Green grades: investing in Ukraine's recovery. *The IKI in Ukraine*. URL: https://iki-ukraine.org/wp-content/uploads/2024/02/Градації-зеленого-інвестиції-у-відновлення-України_email-version.pdf (дата звернення: 19.06.2024).
2. Ptashchenko, L., Svistun, L., Khudolii, Y., Huseynov, A. (2023). Construction Technologies and Investments in Reconstruction of the National Economy of Ukraine. In: Onyshchenko, V., Mammadova, G., Sivitska, S., Gasimov, A. (eds) Proceedings of the 4th International Conference on Building Innovations. ICBI 2022. *Lecture Notes in Civil Engineering*, vol 299. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-17385-1_69.
3. Ukraine's green recovery: guidelines and tools for decision-makers. *KSE*. URL: <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2024-04/undp-ua-green-recovery-ukr.pdf>.
4. Khudolii Y., Hlushko A. Environmental and economic risks in the context of fintech development // *The 6th International scientific and practical conference «Methodical and practical methods of creating inventions»*, October 24 – 27, 2023, Sofia, Bulgaria. International Science Group. P. 42-47.
5. The impact of green FinTech on the financial market: international experience. *Development of the financial market in Ukraine: threats, problems and prospects: materials of the V International scientific and practical conference*, 23 November. 2023 Poltava: National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic». 2023. C. 33–34.

Наукове видання

**ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ
БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ**

*Матеріали
круглого столу 2-3 липня 2024 року*

Круглий стіл проводився в межах виконання проєкту НФД України «Нові геостратегічні загрози соціальній безпеці людини в умовах гібридної війни та шляхи їх запобігання» реєстраційний номер № 2021.01/0239.

Відповідальні за випуск:

Варналій З.С., Плешакова Н.А.

Формування та комп'ютерна верстка:

Плешакова Н.А.

Матеріали публікуються в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, імен власних та інших відомостей.

Адреса редакційної колегії: 03022, м. Київ, вул. Васильківська, 90-а, кім. 410, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, економічний факультет, кафедра фінансів, тел. (044) 521-32-85, e-mail: kafedra_finance@ukr.net

Підписано до друку 15.07.2024р. Формат 60x84 1/16. Папір офс. Друк офс. Умов.-друк. арк. 5,75. Обл.-вид. арк. 5,69. Тираж 100 прим. Замовл. № 9.

Видавництво та друк – ТОВ «Видавництво «Знання України».
03680, м. Київ, вул. Велика Васильківська, 57/3, к. 314.
Тел. 287-41-45, 287-30-97.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК №217 від 11.10.2000 р.